

వ్యయం తవిత్రమైనది

నగర జీవనశైలికి ఫోకస్ లైట్

గోడ దూకాడు రామారావు. కాలేజీ రోజుల్లోని ఆటల ప్రావీణ్యం అతనికిప్పుడు ఉపకరించింది. వీధివేపు అంతా చీకటిగా ఉన్నా పెరటిలో మాత్రం వెలుతురు బాగానే ఉంది వరండా బయట వెలుగుతున్న బల్బుద్వారా. ఆ మూల గుబురుగా ఉన్న సన్నజాజి పాద వెనక కొద్దిపాటి మసకతనం ఉంటే చప్పున అటు నడిచాడు.

ఎక్కడా అలికిడి లేదు. వరండా అవతలగా తెరచి ఉన్న గుమ్మంలోంచి డైనింగుటేబులు మీద స్టైయిన్ లెస్ స్టీల్ పాత్రలు, బోర్లింగిన పళ్ళాలు, వాటర్ జగ్, గ్లాసులు మొదలైనవి కనిపిస్తున్నాయి.

పాద వెనక నిలబడి ఉన్న రామారావు గుండెలు వేగంగా కొట్టుకోసాగాయి. అతని కళ్ళనిండా భయం. కాళ్ళలో నిస్రాణత. రెండు రోజుల క్రితం చేసిన భోజనం కావటంతో అతనికి తన శరీరమే భారంగా అనిపిస్తోంది.

దొంగతనం చేయటానికి వచ్చాడు అతనిప్పుడు. డబ్బు తస్కరిద్దామని కాదు. విలువైన ఆభరణాల కోసమా కాదు. కేవలం తిండిని దొంగలించుకుందామని!

రెండు రోజులనుంచీ పస్తులుంటున్న భార్యాబిడ్డల ఆకలి తీర్చటం కోసం...

న్యాయమైన రీతిలో ఆపని చేయటానికి అవకాశాలు లేక, చాతకాక, అన్యాయంగానైనా సరే సంపాదించుదామని!!

మధ్య తరగతి మనుషులు అతి హేయంగా భావించే చోరత్వానికి అయిష్టంగా, దిగులు దిగులుగా, భయం భయంగా...

కొద్దిసేపు తర్వాత గుండె దిటవు పరచుకుని రామారావు మొండి ధైర్యంతో ముందుకు కదలబోయి చటుక్కున

ఆగిపోయాడు. లోపలి గదిలోంచి ఒక యువతి వరండాలోకి వస్తోంది. స్లీవ్ లెస్ జాకెట్ ధరించి ఉందామె. ఆరోగ్యంతో ఆమె శరీరం నవనవలాడుతూ కనిపిస్తోంది. ఖరీదైన యాపిల్ పండులా ఉందామె. ఆమె వెనకే మరో యువకుడు ఉన్నాడు. అందంలోనూ, ఆరోగ్యంగానూ అతనామెతో పోటీ పడుతున్నాడు.

వాళ్ళిద్దరూ తననెక్కడ గమనిస్తారోనని భయపడ్డాడు రామారావు. కానీ వాళ్ళ గొడవలో వాళ్ళున్నారు.

"ఇన్నాళ్ళా మీరు కాంపుకు పోయి ఉండి వచ్చేది?" అంటోందామె.

"ఏం చేయను డియర్ ..." ఏమో అంటూ అతనామెను డైనింగ్ టేబుల్ వద్దకు నడిపించుకు పోయాడు.

వాళ్ళిద్దరూ టేబులుకు అటువేపున పక్కపక్కనే కుర్చిల్లో కూర్చున్నారు, రామారావుకు అభిముఖంగా.

ఇబ్బందిగా కదిలి మరింత వొదిగి నిలబడ్డాడు రామారావు. తన మొహం మీద వెల్తురు పడకుండా జాగ్రత్త పడుతూ.

గిన్నెమీద మూత తీసిందామె. రెండు ప్లేట్లలో తనకూ అతనికి ఏమో వడ్డించింది గరిటతో.

గుటకలు మింగాడు రామారావు. వాళ్ళిద్దరూ నెమరేస్తున్నారు. ఒకరి నోటికొకరు అందించుకుంటున్నారు. నవ్వుకుంటున్నారు. ఒకరినొకరు ఆప్యాయంగా చూసుకుంటున్నారు.

ముచ్చటేసింది రామారావుకు వాళ్ళను చూస్తుంటే. ఆ సమయాన తన భార్య గుర్తుకు వచ్చింది. ఎండిపోయి పీలగా ఉంటుందామె. పెళ్ళైయి ఎనిమిదేళ్ళు దాటిందిగాని ఏనాడూ తామిద్దరూ ఈ మాత్రం తీరికగా జంటగా కూర్చుని తినటమూ,

కబుర్లాడటమూ జరగలేదు. ఆదర్శానికి పోయి పేదపిల్లను పెళ్ళి చేసుకున్నాడు కట్నం తీసుకోకుండా, తనవేషా ఈమె వేషా అంతా పెద్ద సంసారాలు. మంది ఎక్కువ ఇళ్ళు ఇరుకూనూ. వివాహ ప్రారంభ దినాల్లో కూడా శృంగారము, తత్సంబంధమైన ఆనందమూ తానెరగడు. ఏదో అంతా నిద్రపోయారనిపించాక లేవటము, భార్య మెడ గిల్లటమూ, చెల్లాయిలో లేక మరదళ్ళో ఎక్కడ అలకిస్తారోనన్న భయంతో అతిజాగ్రత్తగా ఆ మొక్కుబడిని కాస్తా తీర్చుకోవటమూ తప్ప. నరాల అల్లరి ఆగిపోయేది. అంతే, మరే ఆనందమూ లభించేదికాదు. అంతకన్నా జంతువు నయం, ఏ ఇన్జిబిషన్యూ లేకుండా ఇంకాస్త సహజానందాన్ని అనుభవిస్తాయి...

అప్రయత్నంగా దవడలు గిట్టగరుచుకున్నాయి రామారావుకు. ఒక చిత్రమైన ఆలోచన మెదడులో వైబేట్ అయింది....

వాళ్ళిద్దరినీ ఖూనీ చేసి ఆ ఇంటినాక్రమించుకుని తనూ భార్యా పిల్లలూ కాపురం చేస్తే?!

ఆ వెంటనే ఉసూరుమన్నాడు, నాగరిక సమాజము, దాని సంకుచిత న్యాయసూత్రాలూ గుర్తుకు వచ్చి...

ఆమె భర్త మాటమాటికీ జోకులు వేస్తున్నాడు, ఆమె అలా నవ్వుతూ ఉంది. కొంటెగా ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వుతున్న ఆమె భర్త గ్లాసును నోటివద్ద ఉంచుకుని చటుక్కున తన పుక్కిట్లోని నీటిని, తెరిచి ఉన్న ఆమె నోటిలోకి ధారగా ఊదాడు. ఉక్కిరిబిక్కిరి అయిందామె. పాలమరింత అయి దగ్గసాగింది. ఆమె మొహం నిండా నీటి తడి. ఇప్పుడు నవ్వుటం ఆమె భర్త వంతయింది.

అట్లాంటి శృంగారం గురించి రామారావు ఏదో ఫ్రెంచి నవలలో చదివాడు. విచిత్రమనిపించిందతనికి. డబ్బు భౌతికపరమైన సౌకర్యాలని సమకూర్చటంతో పాటు మనస్సంబంధితమైన శృంగారభావాల్ని కూడా లేపుతుంది గావును. తనలో ఏనాడూ, ఆఖరికి వివాహపు మొదటి దినాల్లో కూడా భార్య సమక్షంలో ఈ మాత్రపు శృంగారభావాలు కదలలేదు. కారణం... ఎప్పుడూ మనస్సులో నిండి ఉండే సమస్యలు! ఆర్థికపరమైనవి... కొన్నాళ్ళు ఉద్యోగంలేకా డబ్బులు లేక,

ఇంకొన్నాళ్ళు ఉద్యోగం ఉండి డబ్బులు చాలకా. ప్రస్తుతం ఆరునెలలనుంచీ మళ్ళీ నిరుద్యోగం. వ్యర్థమైన చదువు, వ్యర్థమవుతున్న యవ్వనం, ఆకలి, ఆకలి, ఆకలి....

తల విదిలించాడు రామారావు.

అమాంతంగా ఆమెను పొడుపుగా రెండు చేతుల్లోకి ఎత్తుకున్నాడామె భర్త. గారాంగా ఆమె ఏదో గునుస్తోంది అతని చెవుల వద్ద.

ఆమెనలా ఎత్తుకుని అతను లోపలి గదుల్లోకి పోయాడు తలుపులైనా వేసుకోకుండా.

కొద్దిసేపు ఎదురు చూసాడు రామారావు, ఒక నిమిషం, రెండు నిమిషాలు. మూడు నిమిషాలు.. ఇక ఆగలేక చప్పున ముందుకు నడిచాడు.

చాలా భాగం గిన్నెలకు మాతలు వేసలేవు. స్వీట్లు, చిప్సు, అన్నము, చారు, మటన్ ప్రై, గడ్డ పెరుగు, ఏమేమో ఉన్నాయి. అంతవరకూ అతనిలో ముణగదీసుకుని ఉన్న ఆకలి ఒక్కసారిగా వొళ్ళు విరుచుకుంది. ఆవురావురుమంటూ వాటి మీద పడ్డాడు.

లోపలి గదిలోంచి ఉండి ఉండి ఆమె కేరింతలు మధురంగా వినిపిస్తున్నాయి.

పళ్ళెంలోకి గబగబా అన్నము, కూరలు వడ్డించుకున్నాడు రామారావు. తింటున్నాడేగాని అతనికి రుచేమీ తెలియటంలేదు. మనస్సంతా ఇంటివద్ద సామ్మసిల్లి పడిపోయిన భార్యాబిడ్డలమీద ఉంది.

"నాన్నా! నువ్వు కూడా ఏమీ తినలేదు కదా, మరి నీకు ఆకలి కావటంలా??" తను ఆకలితో మాడుతూనే తండ్రి గురించి బెంగపడే ప్రియపుతుడు రాజు...

"ఏ స్నేహితుల ఇంటికన్నా వెళ్ళి ముందు మీరు, బాబూ ఇంత తిని రండి, నా సంగతి తర్వాత చూడవచ్చు." భార్య అర్థింపులో ఆప్యాయత

ఇంక తిన బుద్ధి కాలేదతనికి. ఒక పెద్ద గిన్నెను అందుకుని అందులోకి అన్నాన్నీ, కనిపించిన కూరల్ని కలగాపులగంగా వేసుకున్నాడు. ఫ్రీజ్లోంచి కొన్ని యాపిల్ పళ్ళను తీసి జేబుల్లో కుక్కుకున్నాడు. గిన్నెతో ముందు కదలబోతూ గుమ్మంలోకి

చూసి ఉలికిపడ్డాడు.

ఇండాకటి యువకుడు! ఎప్పుడు వచ్చాడో గానీ గుమ్మంలో నిలబడి తీక్షణంగా చూస్తున్నాడు తనవేపు.

"ఎవరు నువ్వు?"

"ఇంకా ఎవరని అడుగుతారేమిటండీ దొంగ అయితేనూ."

అతని వెనక నిలబడి ఉన్న యువతి అంటోంది.

తిండి ధ్యాసలో పడి పరిస్థితుల్ని పట్టించుకోనందుకు తనను తాను నిందించుకున్నాడు రామారావు. గిన్నెను టేబులు మీద ఉంచాడు..

"అవున్నార్, ఆ రాత్రి వాళ్ళిద్దరినీ నేను చంపేసాను.. కాదు చంపాల్సి వచ్చింది. అట్లాంటి పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చిందన్నది మీరు కొంచెం ఆలకించాలి. ఆరాత్రి వాళ్ళిద్దరినీ నేనెంతో బ్రతిమలాడుకున్నాను. గిన్నెలోకి ప్రోగు చేసుకున్న అన్నంతో పాటు వదిలి పెట్టమని. మొదట నా స్థితిగతుల్ని వాళ్ళకు వివరించి చెప్పటానికి ప్రయత్నించాను. ఇంటివద్ద ఆకలికి శోషిల్లిపోయిన నా భార్యాబిడ్డలు, నా నిరుద్యోగం, అదంతా... సంపాదనలేని వాణ్ణి. బంధుమిత్రులంతా వదిలేసారు. మొదట్లో అందిన చోటల్లా అప్పులు చేసాను. అప్పులు పుట్టటం ఆగిపోయాక ఇంట్లో రోజువారీ తిండి పెద్ద సమస్య అయిపోయింది. ఆఖరులో కొన్నాళ్ళు మొహమాటాన్ని అమ్మకానికి పెట్టి బ్రతికాను. రెండురోజుల కొకసారి ఏ మిత్రుడి ఇంటికో సుకుటుంబంగా భోజనాళ సమయానికి జేరుకునేవాణ్ణి ఏడవలేక నవ్వుతూ. భోజనం పెట్టక తప్పేది కాదు వాళ్ళకు. కాని మొహమాటలయినా ఎన్నాళ్ళు సాగుతాయి కనుక! తొందరలోనే ఆ ట్రీక్కు పనిచేయటం మానేసాయి. మరీ డబ్బుకు ప్రాధాన్యమిచ్చే స్నేహితులు నాతోనే చెప్పేసారు, మరో సారి వస్తే మర్యాద దక్కదని. కాస్త మంచీ మర్యాదల్ని మెయింటెయిన్ చేసేవాళ్ళు వాళ్ళ భార్యల ద్వారా ఒక రకపు ఎత్తిపాడుపుల్ని నా భార్య ముందు ప్రయోగింపజేసారు. నా భార్యను మహా ఇల్లాలుగా చెప్పుకోవచ్చు. పాపం ఆవిడ ఇట్లాంటి రోజుల్లో కూడా గుడ్ల నీళ్ళు కుక్కుకుని నాకు ధైర్యం చెప్పటానికి ప్రయత్నించేది గాని

ఏనాడూ నా అప్రయోజకత్వానికి నన్ను కించబరుస్తూ మాట్లాడి ఎరగదు. ఆమె మరోరకంగా అందరు ఆడవాళ్ళలా ప్రవర్తించి ఉన్నట్లయితే నేనింతగా సంసారం పట్ల బాధ్యతను ఫీలయి ఉండేవాణ్ణి కాదేమో. ఏనాడో రైలు క్రింద తలపెట్టి ఉండేవాణ్ణి. కాని నా భార్యాబిడ్డలు నా పట్ల అసాధారణమైన ప్రేమను ప్రదర్శించారు. ఆ ప్రేమను తట్టుకోలేకపోయాను. రెండురోజులపాటు వాళ్ళు తిండి లేక ఇంట్లో శోషిల్లిపడిపోతే చూడలేకపోయాను. బాధ్యత నా వెన్ను తట్టింది. నీతి, మంచీ మర్యాద, పరువు ప్రతిష్టలూ వీటికోసం ప్రాకులాడటం వెర్రితనమనిపించింది. ఆరోజయినాగాని కేవలం ఇంత తిండిని మాత్రమే దొంగిలిద్దామని మాత్రమే ఆ ఇంటికి వెళ్ళాను. నా దురదృష్టవశాత్తూ పట్టుబడ్డాను. నేను పెద్ద నేరం చేయడానికేమీ రాలేదనీ, నేను దుస్థితిని వాళ్ళకు వివరించుతూ వదిలిపెట్టమనీ ప్రాధేయపడ్డాను. కానీ వాళ్ళు నేనెంత బ్రతిమలాడినా వినిపించుకోక పోవతమూ, నన్ను పోలీసులకప్పజెప్పటమే తమ ధ్యేయమన్నట్లుగా ప్రవర్తించటమూ, అదే సమయాన అతిగా ప్రేమించే నా భార్యాబిడ్డలు నాకళ్ళముందు దీనంగా దిగులుగా కనిపించటమూ జరగటంతో నాకు నేనేమి చేస్తున్నానో తెలియని ఉన్నాదస్థితిలో అక్కడ బల్లమీద కనిపించిన పళ్ళు కోసుకునే చాకును తీసుకుని వాళ్ళతో కలబడ్డాను. తప్పించుకోవటానికి నాకంతకంటే మరో స్థితి కనిపించకపోయింది. వాళ్ళకున్నది డబ్బు సమకూర్చిన మదబలమయితే నాకున్నది సంసారం మీది ప్రేమ నా శరీరంలోకి ఆవహింపచేసిన పిచ్చి బలం. అదొక డెస్పరేట్ ఎటంప్ట్! ఆఖరికి నా పిచ్చిబలం నెగ్గింది. వాళ్ళిద్దరూ నా ఎదురుగా రక్తంలో పార్లుతూ కనిపించారు..."

చెప్పటం ఆపి కొద్దీసేపు మౌనం వహించాడు రామారావు. తర్వాత మళ్ళీ మొదలుపెట్టాడు.

"అయ్యా! నాకిక్కడ ఒక సంగతి అర్థం కావటం లేదు. ఆ రాత్రి వాళ్ళను నేనెంతో బ్రతిమలాడుకున్నాను నన్ను వెళ్ళిపోనిమ్మని. కాని వాళ్ళు వొప్పుకోలేదు. నా పరిస్థితి అంతా వినివుండి కూడా. ఆఖరికి చేతులెత్తి దణ్ణం పెట్టాను. అయినా వాళ్ళలోకి దాక్షిణ్యమనేది ప్రవేశించలేదు. నేను శిక్షించబడాలన్నట్లు

ప్రవర్తించారు. నిజానికి నేను వాళ్ళకు చేసిన అపకారమేమిటి? వాళ్ళకు చెందిన ఇంత తిండిని దొంగలించటం - అంతేనా? నిజంగానే అదంత పెద్ద నేరమా... పోలీసులకప్పజెప్పేంతగా.. అంటే పనిషేమెంట్ ఇవ్వబడాల్సినంతగా? ఒకళ్ళకు సంబంధించిన ఈ మాత్రపు తిండిని లాక్కోవటమే వాళ్ళకంత కోపాన్ని కలిగిస్తున్నప్పుడు నాకసలు తిండి అనేదే లభించనీకుండా అన్ని అవకాశాల్ని లాక్కున్న ఈ వ్యవస్థ పట్ల నాకెంత క్రోధం ఉండాలంటారు? సరే, నేనేరోజు దొంగతనం చేయకుండా ఉండాల్సింది మీమీ న్యాయసూత్రాల ప్రకారం. మరయితే అట్లాంటి స్థితిలో నేనేమి చేయాలంటారు? నా భార్యాబిడ్డలు ఆకలిచావు చస్తూ ఉంటే చూస్తూ ఊరుకుని, నన్ను కూడా అదే చావుకి ఎరని కమ్మంటారా? చెప్పండి సార్, చెప్పండి!! సమాజం అల్ప సంఖ్యాంకులకు సుఖాల్ని, అధిక సంఖ్యాంకులకు కష్టాల్ని, ఆకలిని నిర్దేశిస్తూ ఒకరకమైన వికృత వ్యాపార న్యాయాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నప్పుడు, ఆన్యాయానికి బలి అవుతున్న బడుగువర్గాలు వాళ్ళకు నేర్పిన ఆటవిక న్యాయాన్ని ఆశ్రయించడం తప్పంటారా???

"బహుశా మీరు నాకు ఏ ఉరిశిక్షనో విధించవచ్చు. నాకు పెద్దగా బాధలేదు. మరి నా భార్యాబిడ్డల మాటేమిటి? వాళ్ళని ఆత్మాహుతి చేసుకొమ్మంటారా? అది కూడా మీ దృష్టిలో నేరమే!! మీ చేత స్థాపించబడే పోషించబడే ఈ అనాధ శరణాలయాల్లో మా బోటి నీతిమంతులకి స్థానాలుండవు.

అంతకంటే నా భార్య ఏ వేశ్యాగృహాన్నో ఆశ్రయిస్తే బాగుంటుంది. నా కొడుకు ఈ కసితో, రగులుతున్న ఈ పగతో పెరిగి పెద్దవాడయ్యాక మరో యాంటీసోషల్ ఎలిమెంట్ గా తయారవుతాడు. అప్పుడు మీరు వాళ్ళకు అప్పుడు మీరు వాళ్ళకు మళ్ళీ శిక్షలు విధిస్తారుగావును, మీరు మీరు గీసుకున్న గీతల ప్రకారం! ఎట్లాంటి న్యాయమండీ మీది?? మరో నేరం జరగకుండా ఉండటానికి సృష్టించబడాల్సిన మీ న్యాయసూత్రాలు మరిన్ని నేరాల్ని వృద్ధి చేయటానికి ఉపయోగపడుతున్నాయంటే అది న్యాయమేనంటారా...?

చాలా కాలం నడిచింది కేసు కోర్టులో.

తీర్పు వెలువరించటానికి ముందురోజు రాత్రి జడ్జి మనోహరావు తన గదిలో చాలాసేపు అసహనంగా పచార్లు. డబల్ మర్డర్ కేసు! చట్టప్రకారం ముద్దాయికి కఠినమైన శిక్షనే విధించాలి. కాని అందుకు ఆయనకు మనసాప్పటం లేదు. జరిగిన నేరంలో వ్యక్తిగతంగా ముద్దాయి కంటే సామూహికంగా వ్యవస్థకు ఎక్కువ భాగం ఉందనిపిస్తోందతనికి. ఏవ్యక్తిలోనూ పుట్టుకతోనే నేరప్రవృత్తి ఉండదనీ, సమాజపు ఆర్థిక పరిస్థితులు, పరిసర ప్రభావాలూ, సాంఘిక మానసిక పరిస్థితులూ వ్యక్తిని నేరాల్లోకి నెడతాయనీ, క్రిమినల్ న్యాయచట్టాలను అమలు జరిపేటప్పుడు పై విషయాల్ని ప్రాతిపదికగా తీసుకోవాలనీ భావిస్తాడాయన. మారుతున్న సమాజంతోపాటు న్యాయశాస్త్రం కూడా మారాలంటాడు. అలా మారటానికి తనవంతు కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చటానికి ప్రతి న్యాయమూర్తి ప్రయత్నించాలంటాడు. చారిత్రాత్మకమైన తీర్పులిచ్చిన కొందరు న్యాయమూర్తులు, వాళ్ళ తీర్పులూ గుర్తుకొచ్చాయతనికి. తను సిన్సియర్ జడ్జి. ఏనాడూ తను అవనీతికి లొంగలేదు. సిన్సియర్ కి కట్టుబడి ఉన్నాడు ఇన్నీళ్ళనుంచీ. అట్లాంటి తనకు చట్టాల్ని మార్చే లేక అవి మారటాని కి దోహదం చేసే అవకాశాల్ని క్రియేట్ చేసే హక్కుంది నైతికంగా...

ఆ మర్నాడు కోర్టులో కేసు పూర్వాపరాల్ని సమీక్షిస్తూ తన తీర్పులో చివరిభాగాన్నిలా చదివాడు జడ్జి మనోహరావు.

"...ఈ కేసులో ముద్దాయి నేరం చేయటానికి మూలకారణం ఆకలి అన్నది సుస్పష్టం. ఫలానాశిక్షను నిర్దేశిస్తోందంటే దానికి వెనక ఉన్న ఉద్దేశ్యం ఆ శిక్షనుచూసి భయపడోలేక ఆ శిక్ష ద్వార పశ్చాత్తాపం చెందో ఆ వ్యక్తిగాని, సమాజంలో మరొకళ్ళుగాని మళ్ళీ అట్లాంటి నేరాన్ని చేయకుండా ఉంటారనీ, ఉండాలనీనూ. కానీ ఆర్థికపరమైన ఇట్లాంటి నేరాల విషయంలో ఆరకంగా ఆలోచించటానికి ఏ మాత్రమూ అవకాశం లేదు. ముద్దాయి

విడుదలై తిరిగి సమాజంలోకి వచ్చినా మళ్ళీ ఇట్లాంటి నేరాన్ని చేయడనేందుకు గ్యారంటీ లేదు.

కారణం...

ప్రాధమికావసరాలు - అంటే తిండి, బట్ట, పెల్లర్.

ఇట్లాంటివి తీరే అవకాశాలు సామాజికంగా సుదూర భవిష్యత్తులో, ఎక్కడా లేవు కాబట్టి ముద్దాయిని శిక్షించటం ద్వారా శిక్ష యొక్క మూల ఉద్దేశ్యం! ఫులోఫిల్ కావటం లేదంటే ఆ శిక్ష వృధా ప్రయోగమన్నమాట! ముద్దాయి చదువుకున్నవాడు. అర్హతులున్న మానవుడికి అవసరాలు తీరటం లేదంటే అది అతని తప్పు కాక అతనుంటున్న సమాజానిదవుతుంది..."

ఇట్లా మరికొన్ని పేజీలు చదివాక తన తీర్పునిలా ముగించాడు జడ్జి మనోహరరావు.

".. అలా అని క్రిమినల్ నేరస్థుల్ని శిక్షించకుండా వదిలివేయటం సమాజ శ్రేయస్సు దృష్ట్యా మంచిదికాదు. కాబట్టి ముద్దాయి రామారావుకు పద్ధాలుగేళ్ళ కఠిన గారరాగారవాస శిక్షను విధిస్తున్నాను. అయితే న్యాయం పవిత్రమైనది. పరిస్థితుల కారణంగా ఒక వ్యక్తి అయినా ఒకసారి నేరం చేసినంత మాత్రాన అతని జీవితాన్ని బలి తీసుకునే హక్కు ఏ సమాజానికీ, ఏ న్యాయచట్టానికీ లేదు. ఉండరాదు కూడా. అతనికి ఒకసారి అవకాశాన్ని ఇచ్చి చూడటం మానవత్వము, నాగరికతా లక్షణము అనిపించుకుంటుంది. ఈ కారణంగా ముద్దాయిని వెంటనే జైలుకు పంపడం కాకుండా మొదటి ఏడేళ్ళపాటు ఏదైనా ఫ్యాక్టరీలో సామాన్య కార్మికుడిగా పని చేయించాలి. ఆ ఏడేళ్ళ కాలంలోనూ సంఘం అతని నడతనీ, గుణగణాల్నీ పరిశీలించి ఆ తర్వాత ఆ విషయంలో మంచి రిపోర్టులిస్తే అతనికి విధించిన శిక్ష దానికదే రద్దవుతుంది. అలాకాక చెడు రిపోర్టులు వస్తే మాత్రం కోర్టు తిరిగి పరిశీలించి విధించబడ్డ అసలు శిక్షను అమలు జరపటానికి అనుమతిస్తుంది..."

శ్రీశ్రీ హ్యూమరిజం!

ఒక సారి సభానంతరం ఓ వ్యక్తి శ్రీశ్రీని నిలవేశాడు.
 "మీరు మీ రాతల్లో బోలెడు నీతిని బోధిస్తున్నారే మరి మీరు అలా నీతిగా నడుచుకుంటున్నారా?"
 "చూడు నాయనా! 'ఫలానా ఊరికి దారి ఇటు' అంటూ రోడ్ల మీద బోర్డులుంటాయి. ఆ రోడ్డు వెంబడే మనం వెళ్తాం! అంతే గానీ ఆ బోర్డు రోడ్డు వెంబడే పోదు కదా!" అన్నారు శ్రీశ్రీ

ఒక వ్యక్తి దూకుడుగా శ్రీశ్రీ దగ్గరకొచ్చి "విప్లవ గీతాలు రాసే మీలాంటి మహా కవులు నా పృథ్వీలో నిదురించే చెలీ, కలలోనే కవ్వించే సఖీ అంటూ ప్రేయసిని వర్ణిస్తూ ఎందుకు రాశారు?" అనడిగాడు కోపంగా.
 " నేనా పాటలో వర్ణించింది ప్రేయసిని కాదు మహానుభావా! నా పృథ్వీలో నిదురించే కమ్యూనిజం! మరి కలలో కవ్వించేది సోషలిజం! అదే రాశాను!" అన్నారు శ్రీశ్రీ నవ్వుతూ.

కొత్తగా విప్లవ కవిత్యం రాస్తోన్న ఓ కవి తన కవితలను శ్రీశ్రీ కి పంపి ప్రశ్నలతో వేధించుకు తినసాగాడు.
 " నా కవితల్లో నిప్పులు ఎక్కువగా కక్కాలంటారా?" అనడిగాడతను.
 "ఉహూ! నిప్పుల్లో నీ కవితలు కక్కు మితమా!" అన్నారు శ్రీశ్రీ.